

עין משפט
נר מצוה

יֵד א מ״י פ״ה מה' תפלה הליט סמג עשין יח טושי"ע אר"ח ס' קא סעי' ז:

בז ב מ״י פ״י מה' טומאת זרע"ה ל"ח:
בז ג מ״י פ״ה מה' מעשה הקרנות ה' ז ג סמג עשין קסג:
יז ד מ״י שם ה"ל':
יח ה מ״י שם ה"ל':
יט ו מ״י שם פ"א ה"ל"ט:
כ ז מ״י שם ה"ל"ח:
כא ח מ״י פ"ב מה' ק"ש ה"ל"י מנג עשין יח טושי"ע אר"ח ס' סג סעי' ז:

כב ט מ״י שם ה"ל"א וסמג שם טושי"ע אר"ח ס' סג סעי' א:
כג י ב מ״י שם ה"ל"ח וסמג שם טושי"ע אר"ח ס' סג סעי' ג:

תוספות שאנץ

בירשא אגב דקטויה בסיפא: גמ' ה"ג ואמר הכהן אל האשה בכל לשון שהיא שומע' ומחאי קרא יליף לה בספרי ולי"ג ואמר הכהן לאשה: אל האשה משמע דברים הננסין בלבה כדמפרש ואולי ומיהו מה שפ"ה במחאי קרא יליף לה בספרי אינה ראויה ואין בכך למחוק גירסת הספרים דמצינו בבמה מקומות שהולק על תלמודו שלנו כגון גבי האי דאמר במ"י לק' בפ' בתרא שאם נמצא ההורג אחר שנערפה העגלה הורגין אותו ונקא לן מן ורלאין לא יכופר ובספרי מפי' לה מן ואתה תבעי הדם הנקי. אבל ק"י מאי סביר' ליה להאי תנא דמתני' אי סבירא ליה דכל התורה כלה כשנא נאמרה א"כ למה לי קרא לאיתווי בגמ' למימר להשכירה דנאמרין בלשון הקדש. ליה דבלשון הקדש נאמרה למה לי קרא במתני' בהני דנאמרין בלשון הקדש. לכי"ט(א) דמתני' סביר' ליה דכל התורה בכל לשון נאמרה מדרמייהו קרא במתני' שני בכל לשון אבל התלמוד מפרש כן אליבא דרבי"ז בלשון הקדש נאמרה. וכל כך דתני למה לנו להודיעה הלבנות המים בשלמא תנן קמייתא משום ונטורי כל הנשים. אלא תנן למאי? ומשיי שלא להוציא לעז שאם נטמאת באונס או שוגגת ולא נבדקה שלא התי סבורה אילו נטמאת מידה אף הם לא היו בודקין אותה ליה: ונגזרו בקול רם ממקרא בכורים דרביא ארמי אובר אבי וחיינו גנוזין ממותרין שאביהם לבן הארמי היה רשע ל"ה. ורבנן סביר' לה כמאן דאמר הקורא את שמע ולא השמיע ונזיר יצא. נראה כמאן דבן הלכה מדלא אמר ורבנן חרותי ש"מ בכל לשון שאתה שומע והשמיע לאונין מה שאתה מוציא מפיך אלא קאמר דסבירא להו (כרבנן) (כמ"ד ברי) א"כ משמע דבן הלכה דאוקמי רבנן מילתייהו אליבא דהלכתא ועוד דיוחיד ורביים הלכה כרבי' וה"פ פסקינן בברכות פ' היה קורא. ותו דהתם קאמר תלמודא ר' יוסי חרותי ש"מ ולא קאמר דר' יוסי סבר לה כר' משמע דרדוקי ליה לאוקומי מילתא אליבא דהלכתא וכן פ' בפ' הקורא את המגלה למפרע: לימ' קסבר ר'

לִב:

אִיהוּ הוא דקא מבסִיף נפשיה. תימה והא אמר בשמעתא קמיייתא דמנחות (דף ג.) דצין זכרים לנקיבות לאו דעמייהו דאינשי ואמר רבי התם דווקא אמרי [הצין] דאין מעשיו מוכיחים מפני שסומכין השומעין על דבורו שהוא אצל סתמא כי הכא ודאי מרגשים דנצרי: **רִיבְסִיף** וְלִיּוּזָהּ כי היכי דִּרְיִבְפּר לִיָּהּ. וּלְמָהּ יחלוק כמו כן צקציעות מקום שחיטתה כי היכי דליהוי ליה כפרה גמורה י"ל כיון שחלק הכמז דנצרי אחד שיש היכר דנצרי מה נצריך יותר. מ"ר:

ורבי שלא יקראנה למפרע מנ"יה.

תימה להכא משמע דצין רבי וצין רבנן איח להו דקריאת שמע דאורייתא וכן תנאי דפליגי התם^ו צקורא את שמע ולא השמיע לאזנו וכן צ"ש וצ"ה התם צפרק קנא דנרכות (דף י.) דתנן צית שמאי אומרים צערצ כל אדם יטה ויקרא וצנקר יעמוד שנאמר צשכנך וצקומך וצ"ה אומרים בשעה שצני אדם שוכצין אלמא דמרייהו סצירה להו דקרא משמע צק"ש וסתמא דגמרא נמי התם י^ו פריך תנא היכא קאי דקתני מאימתי תנא אקרא קאי דכתיבי צשכנך וצקומך ותו צפ"ב (דף יג.) צפלוגתא דרבי וזוטרא ורבי יאשיה דתניא והיו שלא יקראם למפרע דתניא והיו צלצך רבי וזוטרא אמר הדברים על לצנך רבי וזוטרא אמר עד כאן מלות כוונה מכאן ואילך מלות קריאה רבי יאשיה אומר עד כאן מלות קריאה מכאן ואילך מלות כוונה אמר מר רבי וזוטרא וכו' מ"ש מכאן ואילך מ"ה הא כתיב ודברת צם וכו' אמר מר רבי יאשיה וכו' מ"ש מכאן ואילך מלות כוונה דכתיב על לצנכס ה"י כתיב על לצנך אלמא עד כאן מלות כוונה וקריאה מכאן ואילך כוונה בלא קריאה מ"ש עד כאן מלות כוונה וקריאה דכתיב ודברת צם ה"י כתיב לדבר צם ההוא צצברי תורה כתיב מדקאמר ההוא צצברי תורה מכלל ודברת צם דוקא צק"ש ותו התס"י הפועלים שעשו מלאכה עם צעל הצית קורין ק"ש ומצרכין לפניה ולאחריה ואוכלים ומצרכין לאחריה שמים כ"לד צרכה ראשונה כתיקנה שניה כולל צונה ירושלים צצרכת הארץ ולא מצרך הצוץ והמציץ משום דמצרכין היא דציצנה תקניה מכלל דק"ש דחייב לקרות דאורייתא וצפרק מי שמתו (צרכות ד' כה.)^ו צגמרא צעל קרי פריך סתמא דגמרא קריאת שמע דרצנן אהא דקאמר דק"ש וצרכת המזון דאורייתא ותו אמרינן התם (דף כה. ע"ש) אמר שמואל ספק קרא ק"ש ספק לא קרא אינו חוזר וקורא ספק אמר אמת ויציב ספק לא אמר חוזר ואומר מאי טעמא ק"ש מדרצנן ודוחק לומר דכל הני דמשמע מינייהו דמדלאורייתא היו אסמכתא צעלמא דאין שיטת הגמרא י^ו לדייק כל כך על אסמכתא רבי ורבנן ועוד דאמר לימא קסבר כל התורה צכל לשון לא הוה נצריך למידק מיניה^ו:

ורבנן סברי לה כמ"ד הקורא

את שמע ולא השמיע לאזנו יצא.

צפרק היה קורא את שמע ולא השמיע לאזנו יאל רבי יוסי אומר לא יאל ומפרש צגמרא מ"ע דר' יוסי משום דכתיב שמע השמיע לאזניך ות"ק שמע צכל לשון שאתה שומע ואיךך תרתי ש"מ:

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

ולנו צמקומן. צצית מלוניס צגלגל ושס הקימו את האצנים: **גב' ה"ג ואמר אל האשה צכל לשון שהיא שומעת.** ומחאי קרא יליף לה צספריא. ול"ג ואמר הכהן לאשה: אל האשה. משמע דצרים הנכנסין צלצה שתהא מכרת צלשון: על מה היא שופה. כדמפרש ואילו שאומר לה פצילות גרס לין שתשהה: **וצמה היא שופה.** צכלי מואוס צמקידה של חרש: ועל מה נטמאת. מי הציתה ליידי טומאה שחוק וקלות ראש. כדי לייסר את הנשים שלא יקלו ראשן עם האנשים שעל ידי כך צאות ליידי וצצתה צצונה: **וצמה היא נטמאה.** משמיעין אותה הלכות המים המאכרים על איזו טומאה הן צודקין אותה שאם נטמאה והיא מזידה וצרינן צדקיה ואם שוגגת כגון אמרו לה מת צעליך או אנוסה לא יצדקיה: **וכל כך למא.** לנו להודיע צהלכות המים צצלמא הניך קמיייתא משום ונוסרו כל הנשים (יחזקאל כג) אלמא הך למא: שלא להוציא לעז. שאם נטמאת צאונס או שוגגת ולא צצדקת שלא תהא סבורה אילו נטמאתי מזידה גס כן לא היו צודקים אותי: ה"ג וידוי מעשר מנלן דכסיב ואמרס וגו' ויליף אמריה דכסיב ממוסות: אל"ל רצ צציד לאצני ונילף אמריה

אמירה מלוניס אל"ל דנין אמירה גרידאף מאמירה גרידאף ואין דנין אמירה גרידאף אמירה דכסיב ואמרס וגו' ויליף אמריה דכסיב ממוסות: אל"ל רצ צציד לאצני ונילף אמריה אמירה מלוניס אל"ל דנין אמירה גרידאף מאמירה גרידאף ואין דנין אמירה גרידאף מענייה ואמירה: צצנחו. לא עברתי ממזותיך ולא שצחתי (דברים טו) היינו שצח עצמנו: צקול מן. מדלל כתיב ציה עניייה: וגווסו. כגון ארמי אוצד אצי היינו גגותו שמתודין צאצינן לצן הארמי היה רשע: מפני מה פקנו. שיהא אדם אומר תפלתו צלחש כדאשכחנא צחנה וקולה לא ישמע (שמואל א' ה): שלא צצייש את עוצרי עצירה. הממודים צתפלתם על עצירות צצידס: לערו. צרות שעצרו עליו דהיינו צרות שעצרו על ישראל צרת לצן הארמי צרת מנצרים: שהרי לא חלק הכסוב מקוס צין חטאת לעולם. לא קצע לשחיטת חטאת מקוס צפני עצמו שלא יצינו שהיא חטאת ומצצייש: טמא טמא יקרא. כלומר סורו מעליו שטמא הוא: והאיכא להצירה: (מעלה. מחוט הסיקירא דכתיב (ויקרא ד) על קרנות וצעולה לא כתב קרנות והוא נותן דמים למטה מחוט הסיקירא וכן שאר כל הדמים: הסס כסן. לחודיה הוא דידע ולא שאר כל העולם ואין צצח צכך: מכסיא. הנקצות של נקצה: צאליה. צונצ ולא ניכר: שעירה מאי איכא למימר. שאין לה וגז וניכר הנקצות: דאיציעאל ליה לאתויי כצבה. אס היה לו צצח שהרי כל החטאות של יחיד רצה כצבה רצה שעירה חוץ מחטאת עצודת כוכציס צכתיב צה עז צת שנתה צפרצת שלח לך אנשים^ו: הסס נייעי וניעסיף. הטיל עליו הכתוב שיצטייש שתהא לו כפרה מעונש גדול כזה: צצפצב. צלשון הקודש: הקורא את שמע נצריך שישמיע לאזנו פלוגתא היא צמכרת צרכות (דף טו.): לימא

גמ' ורבנן דברים הדברים לא משבעי להו. עיין לעיל דף ע"ב מד"ה דכתיב:

מסורת הש"ס

א) ו"א ענייה ואמירה מענייה ואמירה; ב) צבת סו. מו"ק ה. חולין עה. דנה סו. א) נקניס ריש פ"א; ד) צרכות יג. מגילה יז. ה) נשא ה יט; ו) נמדנבר טו; ז) צרכות טו.; ח) דנך ב.; ט) דנך טו.י. י) נע"ש כרשי"י ותוס' ד"ה המי גרסינן; ל) ונע' היטב תוס' עירובין כג. ד"ה פשטיה וצ"ב קמו. ד"ה מנין; ט) ונע' תוס' צרכות כה. ד"ה ה"ג וצ"ה ההוא וצמ' מנחות מג. ד"ה וחזו.

תורה אור השלם

1. והשביע הבחן את האשה ששבעת האלה ואמר הבחן לאשה יתן יי אותך לאלה ולשבעה בחוץ עמך בחת יי את ירכב נפלת ואת בטיגך בחדרה ה כא צבדה. 2. ואמרת לפני יי אלהיך בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שצחתי: דברים כו ב 3. והצדע אשר בו הצגע בגדי ידיו פרמים וראשו ידקה פרוץ ועל שפם יצטח וקמא קמא יקרא: ויקרא יג מה 4. שמע ישאל יי אלהינו יי אהד:

דברים ו ד והיו הדברים האלה אשר נאבכי ודיום על לבבך: דברים ו ו

גליון הש"ס

גמ' ורבנן דברים הדברים לא משבעי להו. עיין לעיל דף ע"ב מד"ה דכתיב:

מוסף רש"י

וטמא טמא יקרא. הוא עצמו אומר טמא רחוק מעלי (שבת טז.) צועק ואומר טמא הוא (חולין טז.). קרית שמע ככתבה. צלשון הקודש ולא צלשון אחר (מגילה יז.) בהוייתן יהו. צלשון הקודש (שם יז.). מדברים הדברים. דהוא ליה למכתב והיו דברים האלה מלרעם שיקרא הדברים כסדרן ולא למפרע כגון ושעריך ציתן מוחות רבי. לימא קסבר מדלעטורי ליה קרא לק"ש שתהא ככתבה, סבירא ליה צשאר כל המורה צכל לשון לאמרה לקרות (שם).

^[1] ונראה דל"ל דודאי תנא דמתני' ס"ל דכל התורה צכל לשון לאמרה מדלל מייתי ראה מקרא במתני' להני דלמארי צכל לשון אצל התלמוד וכו'.